

Participace dle Národní strategie ochrany práv dětí

13. 12. 2018, Praha

Mgr. Kristýna Jůzová Kotalová

Systemový projekt MPSV

Systemový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Participace dětí

Aktivní zapojení dětí do rozhodování o vlastní situaci, hledání řešení, míra odpovědnosti.

Teoretická východiska a praktické uplatnění participace.

Faktory ovlivňující participaci dětí

- Zákonná úprava jako minimální garance participace.
- Podpora dětí v participaci.
- Ochrana dětí v participaci (míra odpovědnosti).
- Klima společnosti, výchova, hodnoty.

Faktory ovlivňující participaci dětí

Zákonná úprava

- ❑ Úmluva o právech dítěte, zákon o SPOD, občanský zákoník, aj.

Podpora dětí v participaci

- ❑ Aktivní zjišťování názoru dítěte, informování dítěte, zvyšování povědomí o významu aktivního zapojení

Ochrana dětí v participaci

- ❑ Provázení dítěte, orientace dítěte v situaci, informovanost o důsledcích rozhodování, zajištění bezpečného prostoru pro dítě (odmítnutí)

Klima společnosti, výchova, hodnoty

- ❑ Výchova a vzdělání o lidských právech (průřezová), respektování názoru dítěte a jeho potřeb v rámci rodiny, komunity

Participace dětí v transformaci systému péče o ohrožené děti a rodiny (Národní strategii)

Participace dětí je jako průřezový princip konkrétně pojmenována v cílech:

Cíl č. 1: Zjišťování potřeb dětí

Cíl č. 2: Zvyšování všeobecného povědomí o otázce práv dětí u dospělých i dětí

Cíl č. 3: Vytváření příležitostí pro děti a mladé lidi účastnit se rozhodování o záležitostech, které se jich týkají/které je ovlivňují

Participace dětí v transformaci systému péče o ohrožené děti a rodiny (Národní strategii)

Cíl č. 1.: Zjišťování potřeb dětí

- Dětem jsou zaručena práva bez ohledu na původ, zdravotní postižení, postavení dítěte nebo jeho rodičů.
- Stát zajišťuje dítěti takovou ochranu a péči, která je nezbytná pro jeho blaho, bere přitom ohled na práva a povinnosti rodičů, zákonných zástupců a činí pro to všechna potřebná zákonodárná a správní opatření.
- Je doporučeno vytvořit komplexní hodnocení rodinné situace a zapojit všechny nástroje sociální práce pro zajištění potřeb dětí.

Participace dětí v transformaci systému péče o ohrožené děti a rodiny (Národní strategii)

Cíl č.2: Zvyšování všeobecného povědomí o otázce práv dětí u dospělých i dětí

- Děti mají právo na ochranu před událostmi, které negativně ovlivňují jejich dětství.
- Povinnosti zajistit toto právo má celá společnost, garantem je stát.
- Je doporučeno, aby stát přijal opatření za účelem zvýšení informovanosti veřejnosti o Úmluvě a zavedl výuku o Úmluvě do školních vzdělávacích programů.

Participace dětí v transformaci systému péče o ohrožené děti a rodiny (Národní strategii)

Cíl č. 3: Vytváření příležitostí pro děti a mladé lidi účastnit se rozhodování o záležitostech, které se jich týkají/které je ovlivňují

- Dítě má právo svobodně vyjadřovat své názory ve všech záležitostech, které se ho dotýkají. Dítě musí být vždy zahrnuto do řešení, která se ho týkají. **Názor dítěte musí být zjišťován a respektován.**
- Toto právo se týká i **dětí se zdravotním znevýhodněním** či jinými specifickými potřebami.
- Při realizaci tohoto práva je dětem poskytována **cílená podpora.**

Je doporučeno:

- **zavedení komplexní právní úpravy** práva dítěte být slyšeno, jež by platila pro soudy, správní orgány, instituce, školy, ústavní zařízení, služby a rodiny v záležitostech týkajících se dětí a zaručovala právo odvolání proti takovým rozhodnutím;
- posílit **osvětové a vzdělávací programy** pro realizaci těchto zásad, aby se změnilo tradiční vnímání dětí jako objektů a nikoli subjektů práv;
- vytvořit **systemy zohledňujících názory dítěte** v politických diskusích a rozhodnutích, která se jich týkají.

DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Mgr. Kristýna Jůzová Kotalová

e-mail: kristyna.kotalova@mpsv.cz